



2010 - "Anul Matematicii în Școala Românească"

și Valea Calugărească

După ce pe 14 septembrie 1895, cincisprezece locomotive zburau simultan, cu 80km/oră, fluierând înspăimântător și zeci de nave șuierau, inaugurând podul *Carol I* de la Cernavodă, a doua zi, pe 15 septembrie, apărea primul număr al *Gazetei Matematice*. Apariția ei era rodul inițiativei inginerului Ion Ionescu, luată într-o cameră de câțiva metri pătrați a șantierului de la Cernavodă, încă din 1894 și la care aderaseră și alți profesori și ingineri, hotărând să contribuie fiecare cu câte 20 lei aur (pe atunci circulau și monede din aur) pentru a edita o gazetă care să sprijine pregătirea matematică a liceenilor. De atunci, gazeta apare neîntrerupt, de 115 ani, fiind considerată singura din lume cu această performanță. Cel care a sacrificat totul (avere, viața de familie, timp, pricepere), pentru ca gazeta să dăinuie, a fost « Stâlpu » gazetei, așa cum a fost numit Ion Ionescu, unul din cei mai mari specialiști, de atunci, în construcția podurilor metalice din Europa, profesor la Școala Națională de Poduri și Șosele, școala care în 1921 se va transforma în actuala *Universitate Politehnică* din București.

Ce legătură are cu Valea Calugărească? Mama lui Ion Ionescu era din Valea Calugărească, fiica lui N. Diamandescu, proprietar de vii în această comună. După moartea mamei sale, Ion Ionescu a preluat în proprietate aceste vii. În august 1909, Ion Ionescu a invitat la via sa din Valea Calugărească mai mulți colaboratori ai săi, printre care și marele matematician Andrei Ioachimescu, născut în Ploiești care deținea, și el, o vie în Valea Calugărească.

Acolo, la moșia de la Valea Calugărească, Andrei Ioachimescu a propus să se înființeze o societate cu personalitate juridică, *Societatea Gazeta Matematica*, care să poată primi legat și donații și să poată administra legal fondurile. În cuvântarea ținută la inaugurarea Casei *Gazetei Matematice*, în 1934, Ion Ionescu spune: « Hotărârea de a se înființa *Societatea Gazeta Matematică* s-a luat la via mea din Valea Calugărească ». Cert este că datorită modului în care Ion Ionescu administrase fiecare leu al

gazetei, avusese grijă ca nicio cheltuială să nu fie nejustificată, averea acesteia sporise considerabil. La propunerea făcută la Valea Calugărească s-a întocmit un statut și s-a propus Parlamentului spre aprobare înființarea Societății Gazeta Matematică, iar la 27 aprilie 1910, Senatul a probat propunerea făcută cu 45 bile albe și una neagră.

Iată cum a susținut marele matematician și organizator al învățământului românesc, Spiru Haret, proiectul de lege pentru înființarea Societății Gazeta Matematică: « Este o societate nespus de binefacătoare pentru învățământ, este o fundație pur științifică, dezinteresată, care nu numai că nu cere fonduri, dar din contră, dă din punga ei pentru a susține Gazeta Matematică ».

Redacția Gazetei a funcționat mulți ani în casa lui Ion Ionescu din strada Călușei nr. 23 din București. Acolo trimiteau corespondenții articolele, plcurile cu soluțiile problemelor, propunerile de probleme; aici se țineau, până noaptea târziu, ședințele colegiului de redacție. Casa se aglomerase așa de mult, cu reviste și materiale, că, după ce generalul Gh. Buicliu (membru al redacției), caută într-o noapte un articol și nu-l găsessește, Andrei Ioachimescu spune « o noua lege a naturii : nimic nu se pierde ...doar nu se găsește » .

Iată ce spune Ion Ionescu în 1936 la a 40-a aniversare a Gazetei Matematice :
« Tinerii de azi și de maine trebuie să stea neconținut de veghe pentru ca farurile care ne-au călăuzit pe noi timp de 40 de ani anume : **entuziasmul, armonia, munca dezinteresată, sacrificiile continue**, să fie și în viitor menținute, bine întreținute și bine folosite ».

Ion Ionescu nu numai că și-a dăruit toate eforturile, și așa cum se va vedea mai jos și averea, pentru Gazeta Matematică, dar și-a antrenat și familia în slujba gazetei, îndeosebi pe fratele său Alexandru Ionescu, care, la inaugurarea Casei Gazetei spunea : « Am fost corector, curier, hamal, contabil, muncind cu plăcere pentru că am crezut în această minune, Gazeta Matematică - și iată că acum am văzut-o ». Societatea inițiată la Valea Calugărească, nu numai că a sprijinit Gazeta Matematică, dar până în 1930, și-a sporit considerabil averea și nu mai voia să fie « nomadă » și să-și țină ședințele în casa lui Ion Ionescu, la o masă în târgul moșilor sau peste drum de Universitate, la berăria « La Căpitanul »; societatea voia să-și construiască propria ei casă. Cum Ion Ionescu lucrase la C.F.R., la refacerea podurilor de cale ferată distruse în primul război mondial, între Ploiești și Predeal, iar CFR-ul atribuia salariaților săi terenuri pe

Calea Griviței, lângă Gara de Nord , face demersurile necesare și obține un teren și pentru Gazeta Matematică.

Sub supravegherea sa se construiește Casa Gazetei Matematice, lângă Gara de Nord, clădire cu 4 etaje (ultimele 2 etaje erau ale Societății de Tramvaie București), care, în 1950, este naționalizată, iar, după 1989, vândută în mare grabă chiriașilor din ea.

Pentru a ne face o imagine mai clară despre atmosfera din redacție, trebuie să spunem că nimeni nu pretindea bani pentru munca prestată, că dacă se retragea din Societate nu pretindea parte din capital, că în timpul primului război mondial, când redacția s-a mutat la Iași, redactorii au cedat rațiile lor de hrana tipografilor, iar revista s-a trimis și pe front.

Și pentru ca sacrificiul lui Ion Ionescu să fie deplin și continuat până la sfârșitul vieții, menționăm că, în 1938, își vinde via din Valea Calugărească și își cumpără o casă pe strada Rasuri, în București, pe care, în 1946, o donează Societății Gazeta Matematică; casa, după 1989, revine în proprietatea Gazetei.

Toate cele de mai sus (-au îndreptățit pe marele matematician Gheorghe Țițeica să afirme despre Ion Ionescu, la sărbătoarea din 1936 : « Prin munca Dumitale, prin caracterul Dumitale, prin linia dreaptă a vieții Dumitale, vei rămâne legendar. Peste vreo 50 de ani se va spune :A fost odată ca niciodată un inginer strașnic, Ion Ionescu, stâncă de granit, inimă de aur, om de treabă și om de ispravă ».

La aniversarea centenara, Societatea de Științe Matematice din România a propus anul 2010 « Anul Matematicii în Școala Românească », iar numeroasele activități ce se vor organiza de către școli și filialele din țară vor încerca să revie spiritul matematicii.

Comitetul Filialei Prahova a Societății de Științe Matematice recomandă profesorilor de matematică citirea acestui material la cercurile de elevi sau la orele de dirigentie.